

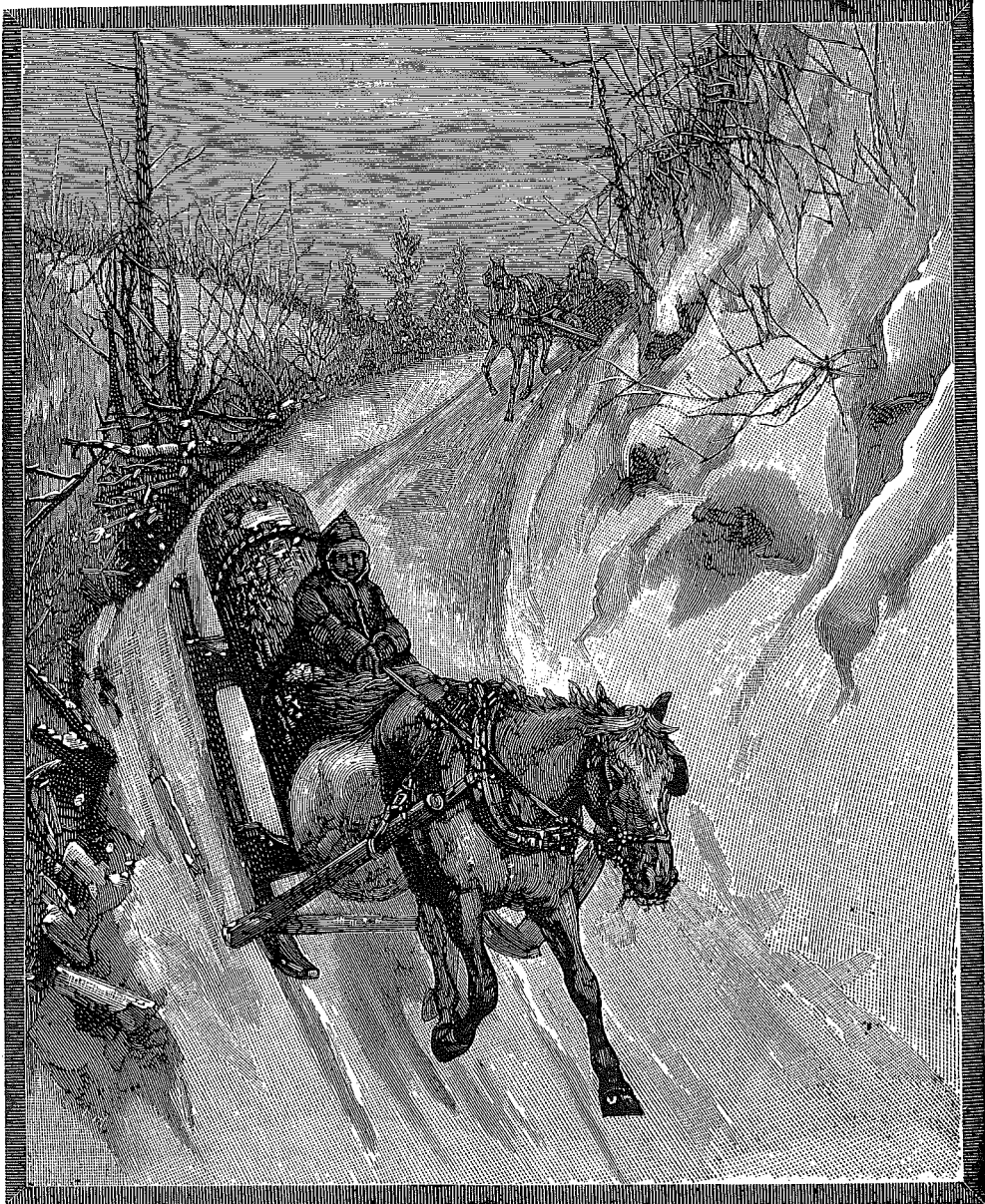
Børne Blad

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 43.

28de oktober 1894.

20de aarg.

En liden tømmertjører.

Børneblad

Indkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forskud. I pakker til en adresse paa over 5 ekspl. leveres det for 40 cents, og over 25 ekspl. for 35 cents. Alt Norge koster det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar etspeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. G. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Undervisningsplan for søndagsskolen.

Loogfyrrerthvænde Iesse.

Den sjette bøn.

ABC-klassen: Matt. 26, 41: „Vaaer og beder, forat I ikke skal falde i fristelse.“

Katekismus-klassen: Luthers forklaring til den sjette bøn.

Forklaringss-klassen: Samme som ovenfor og 1 Pet. 5, 8: „Værer ædrue, vaager; thi eders modstander djævelen gaar omkring som en brønde løve og søger, hvem han kan opfluge.“

Præk.

1. Behøver den, som har faaet syndernes forladelse, mere at frygte for synden? Ja, han maa altid vogte sig for atter at falde i synd.
2. Hvilket er de fiender, som frister os? Djævelen, verden og bort eget fjød.
3. Hvad er det at friste? Det er at søge at faa en til at synde.
4. Hvorledes frister djævelen os? Ved at indskyde onde tanker, tier tvil; først tvil om dette eller hint er synd, siden tvil om, at der er naade at faa (Bbh. 3 og Judas).
5. Hvorledes frister verden os? Ved at true, løfte og ved onde eksempler (Ap. Gf. 4, 17, 18, Ordspr. 1, 10).
6. Hvorledes frister bort eget fjød os? Ved onde tanker og begjæringer (Zaf. 1, 14).
7. Friher og saa Gud os? Nei, „ingen sige, naar han fristes: jeg fristes af Gud“ (Zaf. 1, 13). Men Gud prøver ofte de troende (Bbh. 12, 48 og 80).
8. Hvad hensigt har Gud med at prøve os? Dels at styrke vor tro, dels at aabenbare den for os selv og andre.
9. Siden Gud ikke frister os, hvortor sjaer vi da til Gud: led os ikke ind i fristelse? Fordi Gud kan styre det saa, at vi ikke kommer i faabanne fristelser, hvort vi vil falde og blive liggende.
10. Beder vi da her, at Gud ikke skal lade os komme i nogen fristelse? Nei; thi uden at fristes kan ingen fristen leve i denne verden.
11. Hvad beder vi da om i den sjette bøn? Vi beder her, at han vil bevare og forvare os, i. v.
12. Hvorledes bevarer Gud os faaledes mod fristelser? Dels holder han vore frihere i sømme, saa de ikke faar lov at gjøre, hvad de vil (1 Kor. 10, 13), dels afskærer han for os mangen en anledning til at synde (1 Mos. 20, 6), dels giver han os kraft til at staa imod (Et. 6, 10).
13. Hvad skal vi gjøre for at blive bevarede mod fristelser? Vaage, bede og stribe med Guds ord (Gf. 6, 18, Bbh. 58).
14. Kan vi lede os selv i fristelse? Ja, ved usødbendigt at gaa derhen, hvor man ved, at man fristes til at synde.

Lessons for the Sunday School.

Forty-second Lesson.

THE SIXTH PETITION.

ABC Class: Matt. 26. 41: "Watch and pray, that ye enter not into temptation."

Catechism Class: Luther's Explanation of the Sixth Petition.

Explanation Class: Same as above and 1 Pet. 5. 8: "Be sober, be vigilant; because your adversary the devil, as a roaring lion, walketh about, seeking whom he may devour."

INSTRUCTION.

1. Does he who has obtained the remission of sins still need to be afraid of sin? Yes, he must always guard himself against committing a sin.
2. Which are the enemies that tempt us? The devil, the world, and our own flesh.
3. What does to tempt mean? To tempt one is to try to make him sin.
4. How does the devil tempt us? By exciting evil thoughts, especially doubt; in the first place doubt as to the sinfulness of this or that, and then doubt as to whether grace may be obtained.—B. H. 3 and Judas.
5. How does the world tempt us? By threatening, enticing and coaxing, and setting bad examples.—Acts 4. 17, 18; Prov. 1. 10.
6. How does our own flesh tempt us? By evil desires and lusts.—James 1. 14.
7. Does God also tempt us? No; "let no man say when he is tempted, I am tempted of God!"—James 1. 13; but God often tries the believers in order to prove them.—B. H. 12, 48 and 80.
8. What is the object of God in testing and proving us? To strengthen our faith and to reveal it to ourselves and to others.
9. Since God, then, does not tempt us, why do we say to him, Lead us not into temptation? Because God can guard us so that we may not be lead into temptations and be overcome by them.
10. Do we, then, pray here that God may not let us be led into any temptation? No; because no Christian can live without being tempted.
11. What, then, do we ask of God in the sixth petition? We pray in this petition that God would so guard and preserve us, etc.
12. How does God thus guard us against temptations? 1) By checking those who tempt us.—1 Cor. 10. 13. 2) By depriving us of many a chance to sin.—Gen. 20. 6. 3) By giving us the power to withstand.—Eph. 6. 10.
13. What shall we do in order to be saved from temptations? We must watch and pray, and withstand with the word of God.—Eph. 6. 18; B. H. 58.
14. Can we lead ourselves into temptations? Yes; by unnecessarily going to such places where we know that we shall be tempted.

Sald kun frit for, at det er mærkt, som ikke er bevißt med bibelens klare ord.—[Luther.

En kapseilads paa havet.

(Efter May Zan.)

(Slutning.)

3. Det strandede skib.

Under et langt liv paa sjøen bliver man vidn: til meget, som folk paa landjorden vilde anse for utroligt; men noget saadant som det, der nu mødte mit blik, har jeg dog aldrig oplevet; thi der sad min ven, kaptajn Jensen, rolig og røgte paa sin pipe med benene overfors som en tyrk, saa man skulde tro, at hans skib laa rolig i havn og ikke var et brag, som hvert øieblik kunde splintres isønder.

„Først da jeg stod lige foran ham, saa han op. Hans ansigt havde et saadant besynderligt udtryk, som jeg endnu aldrig har seet hos noget menneske; først ser han paa mig med et sty undvigende blik, men derpaa strækker han pludselig haanden mod mig og raaber:

„Det var godt du kom, Hansen! Min kone og min lille gut er netop nedenunder, men de kommer straks op — og saa vil vi sætte seil og være i Hongkong i aften. Hvorledes er vinden, styrmand?”

„Jeg var ikke istand til at faa et ord frem, men vendte mig spørgende mod styrmanden, der med et dybt suk trak paa skuldrene og halvøst sagde:

„Saaledes har han været helt siden imorges, da hans kone og barn forsvandt i brændingerne.”

„Min skalkars ven havde mistet forstanden. Jeg saa mig raadløs omkring. Da vinkede skibets tømmermond mig hen til sig. Jeg kastede endnu et raskt blik henover dækket og var ikke længere i tvil om, at der ikke længere kunde være tale om at redde skibet. Og saa fulgte jeg ham hen for at høre, hvad han havde at fortælle.”

4. Tømmermandens fortælling.

„Efterat 'Katarina' havde forladt os, seilede den uden at minke seil videre, skjønt taagen blev tættere og tættere. Jensen havde lagt kursen noget østover og mente paa den maade ikke at behøve at nære nogen frygt for de 'de fire brødre'. Men netop den forandrede kurs blev hans ulykke. Genimod

midnat fik de pludselig voldsomme brændinger lige forud. Kaptainen vilde lade skibet dreie for vinden, men det var for sent; i næste øieblik var det lige indpaa de skumklædte klipper. Der kjendtes et par skød, som var saa voldsomme, at mandskabet styrtede overende, og saa sad fartøiet fast. Et nyt skød bragte en del af masteerne og taugverket overbord, og sjørerne brød voldsomt over bagdækket. Kun ved den yderste nøie lykkedes det kaptainen at faa reddet kone og barn, som havde ligget og sovnet i kahytten uden at ane nogen fare.

„Man bragte fruene og den lille henneder folkemosten hvor de sit over sig et uldteppe, som kokken hentede fra sin løje. Med sin sedvanlige omtanke gav kaptainen forskellige ordre, vel neppe med tanken paa at kunne redde skibet, men snarere for at beskytte folkene, saa de ikke skulde overgive sig til fortvilelse. Fruene søgte at berolige den lille toaars gamle gut, som skreg høit; selv skjalv hun af skræk og angst, medens hendes mand stod ved siden af hende og søgte at trøste hende ved at snakke om, hvorledes vinden syntes at stilne af, og at de maatte haabe at blive reddede, naar det lysnede.

„Regnen skyllede voldsomt ned, men det saa virkelig ud, som om sjøen var bleven noget roligere; de heftige brændinger drev derimod lige meget sit spil med 'Katarina' og røb planke efter planke af dens side.

„Udpaa morgenen klarnede det op, og det varme solskin satte nyt liv i de skalkars mennesker, som var rent fiske af kulde. Jensen havde lagt merke til den store flade klippe i nærheden af skibet og søgte at faa dannet en flaaede. Understyrmanden, som var en udmærket svømmer, tilbød sig at svømme hen til et fremspringende sted paa klippen med et taug. Først et forkebelte og med et taug om livet kaster han sig i vandet. Han fik lykkelig arbeidet sig gjennem de brusende bølger, og ved hjælp af en line, som han havde med, fik han halet over til sig fra skibet et tykt taug, som han bandt fast om en klippespids. Smidlertid havde man ombord paa skibet faaet istand en flaaede af planker og tomme vandfad.

„Først skulde kaptainens frue og den lille bringes over til klippen. Hun begrede sig vistnok i begyndelsen, men paa hendes

Kommer ikke for snart.

En hveps.

mands indtrængende bønner gav hun tilslut efter og fleg med sit barn ud paa flaaden, som tømmermanden holdt fast, forat den ikke skulde slingre for meget frem og tilbage. Foruden ham fulgte en matros med paa flaaden, og denne var allerede naaet halvveis ind til den omtalte klippe, da en stor bølge kom rullende og slyngede flaaden mod klipperne, saa kone og barn forsvandt i de skummende brændinger. De to sjømænd, som havde været med, lyktes det at faa grebet det i bandet nedhængende taug og ved hjælp af det at komme tilbage til braget.

„Her var der imidlertid foregaaet en uhyggelig scene. Kapteinen kæmpede med sine folk, som vilde hindre ham fra at styrte sig i bandet. Han havde udfødt et vildt smertensstrøg, da han saa dem synke i dybet, og vilde kaste sig efter dem; men styrmanden holdt ham fast, indtil andre af mandskabet kom tilhjælp. Dog, Jensen gav sig ikke saa snart. Han kæmpede med sine folk, som om det gjaldt at redde sit eget liv. Forgjæves søgte styrmanden at trøste ham; han vidste ikke, hvad han skulde sige, og sagde uden at tænke derover:

„O bliv her, kaptain. Deres frue kommer nok op igjen!”

„Til svar stirrede Jensen nogle øieblikke manden i ansigtet og satte derpaa i en saa uhyggelig latter, at det var, som blodet vilde stivne i de omstaaendes aarer. Forstrækkede beg de tilbage for den ulykkelige, der nu pludselig var bleven rolig. I en besynderlig munter tone tændte han sin pipe, idet han gav ordre til, at man skulde lægge ud faldredstrappen, forat hans kone kunde komme ombord. Og derpaa skulde de straks gaa under seil.”

5. De skibbrudnes redning.

„Dette var indholdet af, hvad tømmermanden i hast fortalte mig,” fortsatte kaptain Hansen. „Nu gjaldt det at faa reddet de stakkars skibbrudne. Det var imidlertid ingen let sag at faa min ven til at forlade skibet; han sad ufravendt og stirrede paa klippen, som om han endnu ventede, at hans kære hustru og barn skulde komme tilsyne. Styrmanden søgte at tale til ham, men forgjæves. Jensen rystede blot paa hovedet og pegte hen paa klippen.

„Og min kone!” sagde han. „Skal jeg tænke lade hende blive tilbage her?”

„Han stirrede paa mig med et ængstelig, prøvende blik, som smertede mig dybt inde i sjælen. Uffindets ild ulmede i disse øine, som før havde lyst en saa trofast imøde. Jeg var et øieblik stum. Tilslut greb jeg til en usandhed for at faa ham med.

„Din kone,” sagde jeg, „er jo ombord paa „Orion” — hun venter med længsel paa dig.”

„Med et vantro smil saa han udover mod mit skib, som paa nogen afstand gled sagte afsted for nogle faa seil. Han saa derefter fra den ene til den anden; men da alle baade med miner og ord sagde det samme, greb han min arm for straks at komme ombord paa „Orion”. Efter endel besvær lyktes det os at faa ham ned i min baad; men neppe var han kommen ombord i denne, før han satte sig hen til roret og gav befaling til at støde fra.

„Jensen!” raabte jeg, „vil du ikke tage mig med da?”

„Ja saa faar du skynde dig; jeg kan ikke lade min kone vente længere.”

„Stakkars mand! Vi fik baade ham og de andre skibbrudne lykkelig og vel ombord paa „Orion”. Alle kunde ikke følge med første gang, men baaden ojrde en tur tilbage for at hente resten. Min ulykkelige ven vilde ikke lade sig trøste. Jeg husker godt, hvorledes han sad i min kahyt, medens store taarer trillede nedad hans lyse skjeg, og han i stum smerte ikke vilde lytte til nogen af mine trøstens ord. Vi fik god vind og naaede forholdsvis snart Hongkong, hvor vi lagde Jensen ind paa et hospital. Jeg maatte om kort tid seile igjen, men kom seks maaneder senere atter tilbage til Hongkong og fik da vide, at han som uhelbredelig var sendt hjem til Sydskland med en dampbaad.

„Min stakkars, kære ven! hvor du elskede din hustru og dit barn! At vort beddemaal skulde have saa sørgelige følger!”

Saaledes endte kaptain Hansen sin fortælling. Da han sluttede, syntes jeg at skimte en taare i hans øine; men han reiste sig i det samme og gik henad dækket, medens jeg blev siddende og stirre henover mod „de fire brødre”, underlig tilmode ved den tildragelse, som disse mørke klipper havde været vidne til.

Lægen.

Det var midnat, — taus sad faderen ved sit eneste barns, en datters, sygeleie, og ventede paa det sieblik, da hun skulde tages fra ham. Han, den erfarne læge, vidste, at hun kun havde faa timer tilbage. Den syges matte haand holdt han i sin og kjælede af og til den brændende pande. Da blev der pludselig trukket i dørløkken; dens skarpe klang trængte lige ind i sygebørelset. Forfrækket iler han sin husholderesse imøde.

„Hvad er det, Bertha?“ spurgte han sagte.

„Der var en arbeider og bad Dem komme til hans syge kone. Jeg sendte ham hen til en anden læge, da De jo ikke kunde forlade Deres stakkars datters dødsleie.“

Lægen nikkede taknemmelig til husholderessen og vendte atter tilbage til sit barns seng. Han støtter hovedet i sine hænder og lader de svundne tider drage forbi sin sjæls blik. Først mindes han de lykkelige dage, da han førte sin unge brud ind i sit hjem, dernæst den dybe smerte, da graven lukkede sig over hende, og han stod ene tilbage med det spæde, lille væsen, som han siden havde kættet sig saa nøie til; aar efter aar drog forbi, nu laa hun der paa sengen med døden skrevet paa sit ansigt. Den ensomme, trætte mand kan ikke længere holde sine taarer tilbage. Saaledes lister minut efter minut afsted; man hører kun urets tikken paa væggen. Den syge ligger aldeles stille. Da bliver der atter trukket i dørløkken, og det saa voldsomt, at den syge vaagner ved det.

„Far, skynd dig; der er en syg, som behøver dig!“ siger hun neppe hørlig med et mildt blik.

Bertha træder ind.

„Det er manden, som var her før; han kan ikke faa nogen anden læge. Konen er mor til fem smaa børn og dør, dersom hun ikke snart faar hjælp.“

„Na, far, gaa!“ siger datteren atter.

Lægen kysker taus sit barn, trykker endnu engang hendes haand og forlader børelset.

Da han efter et par timers forløb vendte hjem, var hans datter død. Thendet stod ved leiet og græd. Da var det, som den gamle mand knækkedes af sorgen; saa uger efter bar de ogsaa ham ud paa kirkegaarden.

Sorgen er stor, følget er talrigt som

sjældent; den gamle læges ædle sind og stille godgjørenhed har skaffet ham mange venner. Slegt og bekyndte lægger endnu en krans paa graven som en sidste hilsen, saa opløses følget, og hver gaar til sit.

Graveren bliver alene tilbage. Da kommer en fattig kone med et blegt ansigt, der bærer tydelig vidne om en nylig overstaet haard sygdom; fem børn følger hende. De smaa har hver en liden buket martblomster i haanden, som de lægger paa graven, medens moderen folder hænderne og taus ser til.

„De har maasse ogsaa kjendt doktoren?“ spørger graveren.

Da lyser det som solskin op i det blege ansigt: „Han har reddet mit liv; jeg er disse børns mor.“

Et og andet.

„To ting maa jeg have her i verden,“ sagde Augustin, „en god samvittighed og et ærligt navn. Det første for Gud, det andet for min næste.“

En from mand laa paa sit dødsleie. Hans tilstedeværende slegtninge spurgte ham, om han endnu kunde kjende dem. „Det er mørkt for mine øine,“ sagde han, „men her,“ han lagde haanden paa sit hjerte, „her er der overslødighed af lys.“ Derpaa svævede han til: „Hjælp mig, Jesus Kristus!“ og sov ind.

Da atenienseren Perikles en aften gik hjem fra torvet, forfulgtes et menneske ham hele veien lige til hjemmet med de værste skjelds- og spotteord. Perikles tiede til alle de onde ord, men da han kom til sit hjem, kaldte han paa sin tjener og sagde: „Tag en fakkell og lys denne mand hjem. Det vilde dog være skade, om han skulde falde og faa sin mund slaaet fordærvet.“ Endnu bedre var en troende prest sig dog ad. Da en yngre prest beklagede sig for ham over, at enkelte spottede og haanede ham, sagde den gamle prest: „Jeg vil sige dig tre gyldne ord, som altid vil være dig til god hjælp, naar andre mennesker forfølger dig: Vær overbærende, tilgiv og forlig dig med din modstander.“

En præstegaard i Mellem-Afrika.

Den skotske professor, Drummond, som for nogle aar siden foretog en reise i Mellem-Afrika og senere har udgivet en bog*) derom, fortæller i denne følgende gribende træk fra missionsarbejdet derne:

„Det var en glimrende morgen, da Zlala dampede ind i Nyassa-søen, og saa timer efter laa vi tilankers i den lille bugt ved Livingstonia. Mine første indtryk af denne navnkundige missionsstation skal visselig aldrig glemmes. Brægtige granitfjelde, grønne til toppen med skov, omsluttede den, og paa det sølglinsende sand ved en endnu mindre bugt stod den smale rad af nette hvide hytter.

En pyntelig fodstige gjennem en liden have førte op til stationen, og jeg nærmede mig det største hus og traadte ind.

Det var præstegaarden paa Livingstonia — den fornemste missionærs hus. Det var pletfrit rent. Engelt møblement fandtes i værelset, en medicinskiste, retter af kjendt udseende i kaffeskabet, bøger hist og her. Men der var ingen missionær i huset.

Jeg gik til det næste hus. Det var skolen. Bænkeene var der og den sorte tavle; men der var ingen børn og ingen lærer.

Og saa fremdeles til det næste og det næste. Alt i fuld orden og alt tomt.

Da nærmede en indfødt sig og førte mig nogle alen ind i skoven. Og der blandt mimosa træerne under et svært granithjerg var der fire eller fem grave. Dette var missionærerne.

Jeg tilbragte en dag eller to i den hotidsfulde skygge af denne forladte præstegaard. Det var et af de yndigste steder i verden, og det faldt haardt at tro, naar man sad der under tamarindtræerne ved den rolige strand af søen, at pesten havde gjort denne skønne plet til sit hjem. Hundrede og femti engelske mil nordenfor, paa den samme kyst af indsøen, har resten af missionærerne begyndt sin gjerning igjen, og der fortsætter de sit værk langsomt med forfærdelige vanskeligheder.

*) Oversat paa norsk af Birger Hall. Bogen anbefales paa det bedste for vore folkebibliotheker.

Ogsaa et minde fra missionen.

I den forannævnte bog fortæller ogsaa Drummond om et besøg paa det sted, hvor den berømte opdagelsesrejsende og missionær Livingstones hustru døde.

„Sent om eftermiddagen naaede vi stedet — en lav saldsfærdig hytte, omtrent et hundrede alen fra bredden af elven Zambesi, med en bred veranda, der styggede om dens brøstfældige vægge. En græsgrøet sti førte i uregelmæssige bugtninger op mod døren, og de friske spor af en flodhest fortalte, hvor forfømt stedet nu er.

Da vi stødte døren op, befandt vi os i et langt, mørkt værelse, gulvet var af jord og brudt ispykker, og levinger af baal, som de indfødte havde tændt op, forraadte dets sidste beboere. I det vi vendte os til højre, kom vi ind i et lidet kammer med lave smudsige vægge, og to vinduer uden ruder vendte ud mod elven.

Aftensoolen, der sank bag de fjerne Morumballa bjerge, fyldte værelset med sin milde glød og bar vore tanker tilbage til hin søndagsaften for tyve aar siden, da Livingstone i dette samme sengeværelse og i den selvsamme time knælede over sin døende hustru og var vidne til denne store solnedgang i sit liv.

Under et stort boabab-træ ligger fru Livingstones grav. Billedet i Livingstones bog fremstiller stedet som vel holdt og omgivet af pyntelig plantebe træer. Men nu er det et fuldstændigt vildnis, dækket med junglegræs og nedtraadt af skovens rovdyr. Jeg stirrede paa den forglemte jordhøi og sammenlignede den med hendes mands grav i Westminster-abbedit. Jeg kunde ikke lade være at tænke paa, hvorledes den kvindeskjærlighed, som bragte hende til en plet som denne, turde kanske ikke være mindre værd udødelighed.“

